

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

עד.

עין משפט נר מצוה

א א ב מיי פ"ח מהל' ק"פ הלכה י'
 ב ג ד שס הלכה ז'
 ג ה מיי פ"ח מהל' מהל' ה' יא פסג עשין מהל' טו"ט ע"ה ס'קן מעו סעיף 6:
 ד ו מיי פ"ו מהלכות מאלכות אסורות הלכי ז' פסג לאחין ק"ל טור ש"ע י"ד ס' ע"ו ס"א (נד אלפס חולין פ"ו דף ק"ל: וכן הלאה) ס' ע"ו ס"א (נד):

ביצד צולין. ותוחבו לתוך פיו (6). אומר ר"י מש"ה תמוז דרך פיו לפי שנותן הגם שזשפור למטה^ב כדי שלא יפול הפסח ואז הוא בית השמיטה למטה וקדיש דמא דרך סם: **נחתך ממנו** אבר אין זה מקורם. נראה לר"י ד' דמזוה לקלקו אבל משום הכי לא יפסיקו מדאמר לקמן צפיק האשה

ביצד צולין. שפוד של רמון. טעמה מפרש בגמרא: וטון אס כרעיו כו'. כדכתיב עלי אש ראשו על כרעיו וגו' כולו כאחד משמע: **רמון נישול הוא זה**. שמבשל בני מעיו בתוכו כמו צמוך הקדירה: **סולין חולה לו**. תוחבו צשפור למעלה מפיו של טלה: לא על השפוד. של ברזל כדמפרש בגמ'

לעוי רש"י

גראלי"ש [גרידיל]. אסכלה. קול"ר. ד. חרזין. יושב"א [ישב"א]. אלון. אינפלודיר"א. בשר למילוי (בכצק או כדומה).

רבינו הגנאל

ביצד צולין את הפסח. שפוד של רמון כו' ואקטינון למה אינו צולוה בשפוד של מתכת. ושנין דאידי דהם מקצתו הם כדלן ושנתחמם ראש השפוד הנתון באש מחמם השפוד כולו המשווק בבשר ומצא חמום השפוד צולה בשר הפסח, ורחמנא אבר צלי אש ולא צלי ברזל. ושפוד של דקל אית ליה שכי בנן שאיבה ומפקי מיא. ותאינה אידי דמחליה מפקי מיא. והאלון החרוב והשקמה בני כולוהו אית בהו קטרי. מקום שצומחין ומגדלין אמרין הצירים וכשתוחבין אותן אותו מקום חתך מפקי מיא, וכן דמפקי מיא על הבשר הזה ליה כמבושל לפיכך אין עושין מהן שפוד לצלות בו הפסח. ורמון אע"ג דאית ביה קטרי שיעי, לומר שמתוך הן ומקום חתוכו הוא ראשו שפולט מים מציאו חרץ לבשר. וירושלמי כל העצים יבשים מבחוץ ואין יבשים מבפנים ורמון יבש מבחוץ ורוב הפנים של המכות אוקימנא למתני דלא כותיה.

(דף פח): גבי ה' שנתערבו עורות פסחיהן ופריך והא איכא חד דלא נפיק ומשני משום דלא אפשר דהיכי נעבד גימתי כל חד וניתנו אי דידי בעל מוס הוה להו האי פסח ואי לא להו שלמים הא איכא חיה ושוק ופריך וניתנו כל חד כהן צהדיה והשתא איך יעשו כן והא חיה ושוק לאסורים לזרים אי אפשר לזלזלן עם הפסח וצריך לחמתן ולא היו מקולסם אלא משום הכי אין נפסל וכן גבי גמלים (דף עה). חתכו ומתנו על גבי גמלים רבי אומר אומר אני שזה צלי אש משמע חתכו לגמרי מיהו רש"י פירש לקמן חתכו שלא הצדילו אלא (ו) צירמו צנים ושלשה מקומות:^א

המילון והוא ליה פסח עלי מחמת דבר אחר ורחמנא אמר עלי אש: אסכלא. גראלי"ש בלע"ז. וכולה חד טעמא: **גב' שיני**. קנלי"ר שעשוי שורות שורות: **מתחל**. כעך של ערבה ושל אגוז שיש להן מוח מצפנים: **אלון**. יושב"א שהוא קשה: **אידי דאית צהו קיטרי**. ובעי למישעיהו צפיקיה מפיק מיא דרך מקום חתך הספין והוא ליה פסח מצול: **שיעי קיטרי**. ואין צריך להעביר ספין עליהם: **בנבגא בר ססא**. נטיעה צת שנתה: **והא איכא צי פיסקי**. ראש השפוד שהוא מקום חתך ומוליא מים: **דמפיק לבי פיסקי לבר**. חוץ לפי הפסח דאי מפקי מיא לא עיילי לפסח: **קסם שהשפוד של עץ**. כשתולין אותו צמור ומכוסה בטלה אין מה צמחן הטלה נשרף שהטלה מגין עליו כך שפוד של מתכת אין מה צמחן הטלה מרתיה מחמת חום מקצתו היוא חוץ לטלה: **אמרו לו**. אע"פ שאין פנימי של עץ נשרף אבל פנימי של מתכת מרתיה שזה של עץ חם ומקצתו לא חם כולו והוא ליה צלי אש חוץ של מתכת חם מקצתו חם כולו ואפילו מה שצמחה מה שצמחה ממנו הלכך הו"ל צלי שפוד: **רבי ישמעאל קוריהו סוד סוד**. דנותן לתוכו ס"ל וכשתרמיחין ומתצטלין בתוכו נשמע קול רמיחין תוך תוך קול הסיר. ל"א כח צפנים ישיים תכנר לשון תוך ובר כלומר ממולא מצפנים ונראה צמחון כעין שממלאין דליין ומתרגולין שלנו ודומגא גבי אציגיל (שמאל א כה) חמש זאן עשויות ומתרגמין חמש עאן תכנרין משם רבינו קלונימוס: **מקולס**. לשון כובע נחשת דמתרגמין קולסא דנחשא (שם פ) *דציירא ליה תולין למעלה בראשו ונראים ככובע נחשת על ראש גבור: **איזה גדי מקולס**. דתנן צפיק מקום שנתה (גליל נג). **שצולו** לאכול צלי צפנים צמון הזה צמקום שלם נהגו: **נעלן**. דמיי לפסח ונראה כאכול קדשים (ו) צמולס לחרץ: **נעלן מיבעיא**. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שמתכו קודם צלייתו תו לא היו מקולס: **האי מולייטא**. אינפלודיר"א בלע"ז כמו שאנו ממלאין הטלחין והתרגולין צין צמר לעצמות: **שריא**. (ו) ואפילו לא צישלו את הבשר שנותנים לתוכו מותר ואפילו מלחו כמליחת צלי דאי צמלימה כל צורך לקדירה פשיטא: **והא קא בלע**. הטלה דס היוא מן הבשר הכנוס צמוכו: **פולטו**. לחוץ ושואבו חום האור: מידב

האי מולייטא שריא. פי' צקונטרס אע"פ שלא מלחו אלא לצלי ולר"ת נראה ללצלי לא צעי מליחה כלל דלא מיבעיא כשלללה בשר יפה יפה ונפלט כל הדס דשרי דיותר מפליט ע"י האש מע"י המלה דמעשים ככל יוס שמצטלים כד אחר צלייתו אע"פ שמתמרים לצשלו אחר מליחתו אלא אפילו לא נללה כל כרוכי דלא נפלט כל הדס מותר אע"ג דאמרין צפ"ק לכריתות (דף ד: דף כג). דאיכא לאו צדס האצרים וה"מ דוקא כשפירש אבל לא זמן שלא פירש (שגם יא לחוץ שרי דמוכח צפ' מפנין (שגם דף קכח). (א) דבשר טפל מותר לטלטלו משום דחוי לאומנא אלמא יכול לאכולו בלא מליחה ועוד דלומר צפ' כל הבשר (חולין דף ק"א). דכד אחר שחלטוהו צרותחין או צמלח מותר לצשלו לפי שמלמתייהו הדס צמוכו ואין מניחין אותו לפלוט דקמאר הסם רב הוה חלטי ליה צמלח ורצ נמנן חלטי ליה צרותחין סדר רב פפא קמיה דרצא למימר חלייה אסור אמר ליה אי חלייה אסור איכהו נמי אסור דכי היכי דפליט דהר בלע אלא ודאי חלייה נמי שרי דמצימתה דהם ואין מניחו לפלוט ואפ"ה שרי צאכילה ואין לאסור צלי שלא נמלח ולא נללה כל צורכו משום שמתוך האש הדס נפרש מצפנים מלד זה לאד זה דמה שיוא לחוץ שמתוך שריק ומה שנשאר צפנים אע"פ שפירש מלד זה לאד זה לא היו כדס האצרים שפירש דהא איכא מאן דאסר במסכת חולין (דף ק"ב). לאכול ככר שחתך עליה צמר מפני דס הבשר שנכנס לתוכו ואפילו הכי משמע דבשר עלמו מותר אע"פ שלא יא כל דמו ודבר קמיה הוא לרש"י מה מועלת מליחה מועטת לצלי דאין הבשר יואל מידי דמו עד שימלחנו יפה יפה אלא ודאי לא צעי מליחה כלל וכן קבל ר"י מר"ת ובהקומץ רבה (מנחות כה). גבי מליחת קדשים דקאמר כילד (ו) עושה מציה את האבר ונותן עליו מלח וחוזר והפוכו ונותן עליו

מלח ומעלהו ויש דגרס בתר הכי אמר אציי וכן לצלי לא גרס כדלן למעלה בראשו ונראים ככובע נחשת על ראש גבור: **איזה גדי מקולס**. דתנן צפיק מקום שנתה (גליל נג). **שצולו** לאכול צלי צפנים צמון הזה צמקום שלם נהגו: **נעלן**. דמיי לפסח ונראה כאכול קדשים (ו) צמולס לחרץ: **נעלן מיבעיא**. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שמתכו קודם צלייתו תו לא היו מקולס: **האי מולייטא**. אינפלודיר"א בלע"ז כמו שאנו ממלאין הטלחין והתרגולין צין צמר לעצמות: **שריא**. (ו) ואפילו לא צישלו את הבשר שנותנים לתוכו מותר ואפילו מלחו כמליחת צלי דאי צמלימה כל צורך לקדירה פשיטא: **והא קא בלע**. הטלה דס היוא מן הבשר הכנוס צמוכו: **פולטו**. לחוץ ושואבו חום האור: מידב

מלח ומעלהו ויש דגרס בתר הכי אמר אציי וכן לצלי לא גרס כדלן למעלה בראשו ונראים ככובע נחשת על ראש גבור: **איזה גדי מקולס**. דתנן צפיק מקום שנתה (גליל נג). **שצולו** לאכול צלי צפנים צמון הזה צמקום שלם נהגו: **נעלן**. דמיי לפסח ונראה כאכול קדשים (ו) צמולס לחרץ: **נעלן מיבעיא**. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שמתכו קודם צלייתו תו לא היו מקולס: **האי מולייטא**. אינפלודיר"א בלע"ז כמו שאנו ממלאין הטלחין והתרגולין צין צמר לעצמות: **שריא**. (ו) ואפילו לא צישלו את הבשר שנותנים לתוכו מותר ואפילו מלחו כמליחת צלי דאי צמלימה כל צורך לקדירה פשיטא: **והא קא בלע**. הטלה דס היוא מן הבשר הכנוס צמוכו: **פולטו**. לחוץ ושואבו חום האור: מידב

מלח ומעלהו ויש דגרס בתר הכי אמר אציי וכן לצלי לא גרס כדלן למעלה בראשו ונראים ככובע נחשת על ראש גבור: **איזה גדי מקולס**. דתנן צפיק מקום שנתה (גליל נג). **שצולו** לאכול צלי צפנים צמון הזה צמקום שלם נהגו: **נעלן**. דמיי לפסח ונראה כאכול קדשים (ו) צמולס לחרץ: **נעלן מיבעיא**. קס"ד דנחתך והדר נשלק ומשעה שמתכו קודם צלייתו תו לא היו מקולס: **האי מולייטא**. אינפלודיר"א בלע"ז כמו שאנו ממלאין הטלחין והתרגולין צין צמר לעצמות: **שריא**. (ו) ואפילו לא צישלו את הבשר שנותנים לתוכו מותר ואפילו מלחו כמליחת צלי דאי צמלימה כל צורך לקדירה פשיטא: **והא קא בלע**. הטלה דס היוא מן הבשר הכנוס צמוכו: **פולטו**. לחוץ ושואבו חום האור: מידב

העוף אף שבתוך הכבש כך פולטו בולעו מבפנים ופולטו מבחוץ. וקיימא לן דהא מליאתה בצלייה היא, דהא בענין הפסח קתני לה, אבל בבישול או בשליקה לא. ואתיין לסייעיה ממתני' דחני נותן את כרעיו ואת בני מעיו לתוכו. ודחינן שאני ההם כיון דמחלחל בית השחיטה מידב דאיכא ולא בלע.